

Hallintosäännön muuttaminen

KH 03.06.2024 § 146
581/00.01.01.00/2023

Yleistä

Kuntalain (410/2015) 90–91 §:n perusteella toimivallan jaosta kunnassa eri toimielinten ja viranhaltijoiden kesken määrätään kunnan hallintosäännössä, josta lain 14 §:n mukaan päättää valtuusto. Äänekosken kaupungin hallintosäätöä on viimeksi muutettu valtuuston 13.11.2023 (70 §) tekemällä päätöksellä, jolla tehdyt muutokset tulivat voimaan 20.11.2023 lukien.

Viranhaltijatyönä on valmisteltu luonnos hallintosäännön muuttamisesta ajankohtaisten tarpeiden mukaan. Luonnokseen sisältyvät muutosesitykset voidaan jaotella toisaalta Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen perustamiseen liittyviin asioihin ja toisaalta siihen liittymättömiin muihin asioihin.

Työllisyysalueen perustamiseen liittyvät muutosesitykset

Hankasalmen kunta, Kannonkosken kunta, Karstulan kunta, Kinnulan kunta, Kivijärven kunta, Konneveden kunta, Kyyjärven kunta, Laukaan kunta, Pihtiputaan kunta, Saarijärven kaupunki, Uuraisten kunta, Viitasaaren kaupunki ja Äänekosken kaupunki ovat perustaneet kuntien yhteisen Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen, jonka varsinainen toiminta alkaa 1.1.2025. Äänekosken kaupunki on yhteistoiminta-alueen vastuukunta.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen 3.2 kohdan mukaan yhteistoiminta-alueen päätösvaltaa käyttää vastuukunnan organisaatiossa toimiva Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunta. Lautakunta toimii työllisyysalueen työvoimaviranomaisena.

Sopimuksen 3.4 kohdan mukaan yhteistoiminta-alueen johtajana ja yhteisen toimielimen esittelijänä on vastuukuntaan virkasuhteessa oleva työllisyysaluejohtaja, ja 5 kohdan mukaan yhteistoiminnan henkilöstö on vastuukunnan palveluksessa.

Edelleen sopimuksen 8.1 kohdan perusteella yhteistoiminnan talous on vastuukunnan talousarviossa, taloussuunnittelussa ja kirjanpidossa omana vastuualueenaan.

Vielä sopimuksen 3.5 kohdan mukaan yhteisen toimielimen tehtävien ja toimivallan siirtämisestä yhteistoiminta-alueen johtajalle ja muulle henkilöstölle sekä yhteisen toimielimen työskentelystä ja sen jäsenten taloudellisten etuuksien perusteista määrätään tarkemmin vastuukunnan kulloinkin voimassa olevassa hallintosäännössä.

Kuntien kesken on sovittu, että työllisyysaluelautakunnan jäsenet ja varajäsenet valitaan 10.6.2024 pidettävässä Äänekosken

kaupunginvaltuuston kokouksessa, jotta lautakuntaa voidaan perehdyttää tehtäviinsä loppukesällä ja syksyllä 2024 ennen varsinaisen toiminnan alkua. Samassa valtuuston kokouksessa 10.6.2024 on määrä perustaa työllisyysaluejohtajan virka, jotta virantäyttöön voidaan ryhtyä jo kesäkuussa 2024.

Äänekosken kaupungin hallintosäännössä ei tällä hetkellä ole mitään määräyksiä työllisyysaluelautakunnasta tai sen alaisesta henkilöstöstä, joten valtuuston tulisi 10.6.2024 myös päättää hallintosäännön muuttamisesta vähintäänkin niin, että siihen lisättäisiin työllisyysaluelautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevat perus- tai vähimmäismääräykset.

Työllisyysaluelautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevia hallintosääntömääräyksiä on keväällä 2024 valmisteltu kaikkia sopijakuntia edustavassa hallintoryhmässä, jonka puheenjohtajana toimii Äänekosken kaupungin hallintojohtaja. Lautakunnan alainen virkarakenne ja eri virkoihin kuuluvat toimivaltuudet ja tehtävät ovat vielä selkiytymättömiä, joten hallintoryhmässä katsottu aiheelliseksi jakaa hallintosääntömääräysten valmistelu kahteen vaiheeseen.

Valmistelun ensimmäisessä vaiheessa on laadittu työllisyysaluelautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevat määräykset, jotta niistä voidaan päättää 10.6.2024. Tämän jälkeen toisessa vaiheessa valmistellaan työllisyysalueen muuta henkilöstöä koskevat määräykset, joista valtuusto voisi päättää 11.11.2024 pidettävässä kokouksessaan.

Hallintosääntömääräysten luonnokseen otetut määräykset työllisyysaluelautakunnasta ja työllisyysaluejohtajasta perustuvat ensinnäkin kuntien väliseen sopimukseen. Sopimuksessa sovitut asiat lautakunnan ja johtajan asemasta, tehtävistä ja toimivaltuuksista on syytä sellaisenaan ottaa vastuukunnan hallintosääntöön siltä osin kuin näiden voimaantulo ja soveltaminen tätä edellyttää.

Sen sijaan esimerkiksi sopimuksen 5 kohdassa sovittua rajoitusta Äänekosken kaupunginhallituksen oikeuteen ottaa lautakunnan päättämää asiaa käsiteltäväkseen ei ole tarpeen kirjoittaa myös hallintosääntöön, koska kuntalain 52 §:n 2 momentin ja 92 §:n 5 momentin 3 kohdan perusteella asia on sopimuksenvarainen eikä siis riipu vastuukunnan hallintosäännöstä.

Osa hallintosääntömääräysten luonnokseen otetuista työllisyysaluelautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevista määräyksistä puolestaan perustuu hallintosäännössä muille lautakunnille ja muille vastuualuejohtajille määrättyihin tehtäviin ja toimivaltuuksiin. Tarkoituksena on, että työllisyysaluelautakunnan ja työllisyysaluejohtajan asema kaupungin hallinto- ja päätöksentekojärjestelmässä vastaisi soveltuvien osin muita lautakuntia ja vastuualuejohtajia, kuitenkin niin, että työllisyysaluejohtajan toimivaltuudet hankinta- ja vahingonkorvausasioissa vastaisivat toimialajohtajien toimivaltuuksia. Tätä perustellaan sillä, että työllisyysalueen talouden

volyymi tulee olemaan suuruusluokaltaan paremminkin toimialan kuin vastualueen kokoinen. Volyymi käsittää myös muiden sopijakuntien väestölle ja muille asiakkaille annettavat palvelut.

Sopimuksen 3.5 kohdan mukaan vastuukunta varaa yhteiselle toimielimelle ja kullekin sopijakunnalle tilaisuuden antaa lausunto yhteistoiminta-alueen viranhaltijoiden toimivaltaa koskevista ja muista yhteistoimintaan vaikuttavista hallintosäännön määräyksistä ennen kuin vastuukunnan kaupunginhallitus tekee näistä tai näiden muuttamisesta ehdotuksen vastuukunnan valtuustolle.

Äänekosken kaupunki lähetti 9.4.2024 muille sopijakunnille kirjelmän, jossa se pyysi kuntien lausuntoja työllisyysalueautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevien hallintosääntömääräysten luonnoksesta. Kirjelmässä todettiin, että kunnat voivat halutessaan lausua myös hallintosäännön muiden kohtien mahdollisesta muuttamistarpeesta. Lausunnot pyydettiin toimittamaan sähköpostitse Äänekosken kaupungin kirjaamoon viimeistään 24.5.2024 kello 15.00 mennessä.

Viranhaltijajohto katsoo, että esityslistan valmistumisaikaan (29.5.2024) mennessä saapuneissa lausunnoissa ei ole sellaisia huomautuksia, joiden perusteella hallintosääntömääräysten luonnosta olisi välttämätöntä muuttaa. Luonnosta ja saapuneita lausuntoja on käsitelty myös hallintoryhmän kokouksessa 22.5.2024, jossa tästä ei esiintynyt eri näkemyksiä.

Työllisyysalueautakuntaa ja työllisyysaluejohtajaa koskevia hallintosääntömääräyksiä on tarvittaessa mahdollista muuttaa esimerkiksi 11.11.2024 pidettävässä valtuuston kokouksessa tai vuoden 2025 aikana työllisyysalueen toiminnassa saatujen kokemusten perusteella.

Työllisyysalueen perustamiseen liittyviä muutosesityksiä on hallintosääntöluonnoksen 9 §:ssä, 32–33 §:ssä, 69–71 §:ssä ja 138 §:ssä.

Muut muutosesitykset

Viranhaltijajohto on valmistellut myös eräitä muita, työllisyysalueen perustamiseen liittymättömiä hallintosääntömuutoksia käsiteltäväksi samassa aikataulussa.

Ensinnäkin viranhaltijajohto esittää, että hallintosäännöstä poistetaan tieto valtuutettujen tämänhetkisestä lukumäärästä (6 §). Määräys on vailla vaikutuksia, koska se ei riitä kuntalain 16 §:ssä tarkoitetuksi valtuuston päätökseksi seuraavissa kuntavaaleissa valittavien valtuutettujen lukumäärästä. Määräys on luonteeltaan lähinnä vallitsevan tilanteen tai valtuuston aiemman päätöksen toteamista, mikä ei oikeastaan kuulu hallintosääntöön.

Toiseksi viranhaltijajohto esittää, että maisematyöluvan hakemisesta päättäminen määrättäisiin maankäyttöpäällikön tehtäviin (23 §:n 12 mom.). Hallintosäännössä ei ole tällä hetkellä määräyksiä asiasta.

Tehtävää on hoitanut tekninen johtaja, mutta sen katsotaan kuuluvan luontevimmin maankäyttöpalveluille.

Maisematyöluvan hakeminen on syytä erottaa maisematyöluvan myöntämisestä. Hallintosäännön 30 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 130 §:n mukaisena maisematyölupaviranomaisena ja 31 §:n mukaan rakennustarkastaja päättää maisematyöluvista. Näihin määräyksiin ei esitetä muutoksia.

Vielä viranhaltijajohto esittää hallintosäännön luettavuuden parantamiseksi vastuualuejohtajia koskevien määräysten esitystavan muuttamista (17 § ja 31 §:n 3 mom.). Muutoksella ei ole vaikutuksia vastuualuejohtajina toimiviin tai näiden asemaan.

Liitteet

Ehdotus hallintosäännön muutoksiksi on liitteenä. Valmistellut muutokset on korostettu siten, että lisäykset esitetään punaisella ja alleviivatulla tekstillä ja poistot punaisella ja yliviivatulla tekstillä.

Lisäksi liitteenä on kuntien välinen sopimus Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta, jonka sopijakunnat ovat hyväksyneet ja allekirjoittaneet. Sopimus rajoittaa vastuukunnan viranomaisten liikkumavaraa hallintosääntömääräyksistä päätettäessä, sillä hallintosääntömääräykset eivät voi olla ristiriidassa sopimukseen nähden.

Valmistelija	Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto: <ol style="list-style-type: none">1) hyväksyy Äänekosken kaupungin hallintosäännön muuttamisen liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti; ja2) päättää, että edellä kohdassa 1 hyväksytyt muutokset ovat voimassa 17.6.2024 lukien toistaiseksi ja mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kuitenkin niin, että hallintosäännön 9 §:n muutos tulee voimaan välittömästi ja muutetun hallintosäännön määräyksiä työllisyysaluelautakunnan ja työllisyysaluejohtajan tehtävistä ja toimivaltuuksista sovelletaan 1.1.2025 lukien.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -